

Sygn. akt : VU 114/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku S. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania S. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 19 grudnia 2012 roku

znak (...)

I. oddala odwołanie,

II. zgłoszony na rozprawie w dniu 20 marca 2013 roku nowy wniosek S. N. o ustalenie wysokości emerytury z uwzględnieniem jego zarobków za okres lat 1984 – 2010 przekazuje organowi rentowemu do rozpoznania.

UZASADNIENIE

S. N. w dniu 4 grudnia 2012r. złożył wniosek o przyznanie mu emerytury. We wniosku domagał się przy tym by do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia przyjąć najkorzystniejszy wariant na podstawie przedłożonych dokumentów. Zaznaczył również, iż pobiera emeryturę górniczą. Do wniosku nie dołączył żadnych dokumentów, a w kwestionariuszu wskazał, iż wszystkie świadectwa pracy znajdują się w ZUS-ie.

Rozpoznając ten wniosek organ rentowy decyzją z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie (...), powołując się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze i ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS – odmówił wnioskodawcy S. N. prawa do emerytury. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ emerytalny wskazał, że ubezpieczony nie ma prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach, gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 19 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych ustawa 15 lat.

We wniesionym od tej decyzji odwołaniu S. N. domagał się jej zmiany poprzez „prawidłowe ustosunkowanie się do wniosku o wybranie najkorzystniejszego wariantu emerytury”. W uzasadnieniu podał, iż wnioskiem z 4 grudnia 2012r. zwrócił się do organu rentowego o wybranie najkorzystniejszego wariantu wypłaty emerytury, a organ rentowy

nie ustosunkował się do jego wniosku o wybór najkorzystniejszego wariantu jego emerytury. Podkreślił, iż pobiera emeryturę górniczą znak (...).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie w niósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podał, iż wnioskodawca nie ma prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach, gdyż ma tylko 14 lat, 8 miesięcy i 19 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat takiej pracy. Dodał, iż do okresów pracy w szczególnych warunkach uwzględnił wnioskodawcy jego zatrudnienie w (...) SA od 2 marca 1984r. do 31 grudnia 1998r.

Wnioskodawca odnosząc się do stanowiska wyrażonego w odpowiedzi na odwołanie, pismem z 6 marca 2013r. (nadanym w dniu 12 marca 2013r.) wskazał, iż nie domagał się przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach a jedynie wybranie najkorzystniejszego wariantu wypłaty emerytury. Zaś składając w dniu 4 grudnia 2012r. wniosek spodziewał się, iż ZUS uwzględni (sprawdzi) możliwość wypłaty wyższego świadczenia biorąc za podstawę obliczenia emerytury kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji. Na rozprawie w dniu 20 marca 2013r. podtrzymał swe stanowisko, iż nie kwestionuje decyzji dotyczącej odmowy przyznania mu prawa do emerytury z tytułu warunków szczególnych i oświadczył, iż domaga się ponownego ustalenia wysokości jego emerytury górniczej z uwzględnieniem jego zarobków, które otrzymał do 2010r.

Strona pozwana ZUS Oddział w L.nadal wnosila o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. N.od 1 maja 2009r. pobiera emeryturę górniczą. Do ustalenia jej podstawy przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych tj. 1994-2003r., wwpw wyniósł wówczas 274,97 %, ograniczono go do 250%, przy zastosowaniu kwoty bazowej 2578,26 – podstawa wymiaru wyniosła 6 445,65 zł., jego staż wyniósł 40 lat i 7 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące okresów nieskładkowych.

Wnioskodawca po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie, w związku z czym kolejnymi decyzjami doliczano mu do stażu kolejne okresy zatrudnienia i przeliczano podstawę wymiaru świadczenia. oraz ze względu na osiąganie przychodu przekraczającego 130% przeciętnego wynagrodzenia jej wypłatę zawieszano. Ostatnio decyzją z 4 listopada 2010r. przy ustalaniu podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia wnioskodawcy, gdzie wwpw wyniósł 259,24%, ograniczono go do 250% oraz kwotę bazową w wysokości 2 716, 71 zł, podstawa wymiaru wyniosła 6 791, 78 zł, staż w wymiarze 42 lat okresów składkowych oraz 2 miesięcy okresów nieskładkowych.

Dowód : akta ZUS:

- t. I: decyzja k. 331, 334, 367,

S. N. w dniu 4 grudnia 2012r. złożył wniosek o przyznanie mu emerytury. We wniosku domagał się przy tym by do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia przyjąć najkorzystniejszy wariant na podstawie przedłożonych dokumentów. Zaznaczył również, iż pobiera emeryturę górniczą. Do wniosku nie dołączył żadnych dokumentów, a w kwestionariuszu wskazał, iż wszystkie świadectwa pracy znajdują się w ZUS-ie.

Rozpoznając ten wniosek organ rentowy decyzją z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie (...) – odmówił wnioskodawcy S. N.prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ emerytalny wskazał, że ubezpieczony nie ma prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach, gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 19 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych ustawa 15 lat.

Dowody:

- akta ZUS t. II.: wniosek i kwestionariusz k. 1-3, decyzja k. 6

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy S. N. jest nieuzasadnione.

Przede wszystkim należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 1 i 2 sąd oddala odwołanie, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia zaś w razie uwzględnienia odwołani zmienia zaskarżoną decyzję całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy. Oznacza to m.in., że w każdym wypadku zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych jest wyznaczany treścią decyzji organu rentowego. Skoro więc skarżona decyzja dotyczy odmowy przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach wobec wyraźnego sformułowania wnioskodawcy we wniosku złożonym w dniu 4 grudnia 2012r. , że domaga się przyznania emerytury – możliwe było badanie sprawy jedynie w zakresie zasadności odmowy przyznania mu prawa do emerytury. Zarówno bowiem organ rentowy jak i sąd nie może domniemywać czego domaga się ubezpieczony. W takich przypadkach organ rentowy i sąd nie mają podstawy do działania z urzędu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura o której mowa przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W sprawie bezspornym był fakt iż w dacie wydania decyzji przez organ emerytalny wnioskodawca S. N. miał skończone 60 lat i wymagany okres zatrudnienia 25 lat.

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony nie spełnia warunków wskazanych w treści przepisu art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ wbrew przesłankom zawartym we wskazanym artykule nie udowodnił 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Wnioskodawca nie kwestionował tego, że nie ma wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, ta okoliczność wynikała z przedłożonych przez niego dokumentów.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego w punkcie I wyroku oddalił odwołanie S. N..

Odnosnie pkt. II wyroku należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 477¹⁰ § 2 kpc, jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje je do protokołu i przekazuje organowi rentowemu. W związku z czym żądanie wnioskodawcy zgłoszone na rozprawie w dniu 20 marca 2013r. o ponowne ustalenie wysokości jego emerytury górniczej z uwzględnieniem jego wynagrodzenia za pracę za okres od 1984r. do 2010r. – którego organ rentowy dotychczas nie rozpoznawał – jako nowy wniosek na podstawie wyżej wskazanego przepisu art. 477¹⁰ § 2 kpc, należało przekazać do rozpatrzenia.

Po wydaniu w tej kwestii decyzji ubezpieczonemu będzie przysługiwało odwołanie i wówczas sąd będzie mógł rozpoznać jego żądanie i ocenić zasadność decyzji ZUS.